

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๕๘
วันพุธ ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุจริตกุล	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สิมเสถียร	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๙. นายปรกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ แห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์
๒. นายณัฐ มโนกุลอนันต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
๒. นางสาวอนัญ ยศสุนทร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นางสาวเกวลี มโนภินิเวศ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๓๕๗ วันอังคาร ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย มีหนังสือถึงคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อขออนุญาตขอข้อมูลเกี่ยวกับมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญ จะได้ดำเนินการจัดส่งเอกสารความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญ ให้กับคณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ต่อไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. โดยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ชี้แจงต่อที่ประชุม คณะกรรมาธิการวิสามัญว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญทั้งในประเด็นตามร่างมาตรา ๒๒ ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกพรรคการเมืองกระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย ประเด็นตามร่างมาตรา ๓๕ เรื่องการกำหนดเขตเลือกตั้ง ประเด็นตามร่างมาตรา ๕๐ และร่างมาตรา ๕๑ ที่กำหนดให้สมาชิกพรรคการเมืองเป็นผู้ลงคะแนนเสียงคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประเด็นตามร่างมาตรา ๑๓๘ เรื่องการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ตนได้รับการประสานงานทางโทรศัพท์จากกรรมาธิการบางคนว่า ขอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาจัดเตรียมคำอธิบายเกี่ยวกับการกำหนดเขตเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๓๕ ว่าตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างไร เพื่อนำไปชี้แจงในที่ประชุม คณะกรรมาธิการวิสามัญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๓๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. กำหนดให้ใช้เขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดครั้งสุดท้ายเป็นเขตเลือกตั้ง เพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่ยังไม่มีการกำหนดเขตเลือกตั้งขึ้นซึ่งอาจส่งผลให้การจัดการเลือกตั้งต้องหยุดชะงักลง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ ว่า ร่างมาตรา ๓๕ มีเนื้อหาตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยมีกรรมาธิการบางคนแสดงความเห็นสนับสนุนร่างมาตรา ๓๕ ด้วยเช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรอธิบายต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ว่า ร่างมาตรา ๓๕ มีเนื้อหาตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีการจัดการเลือกตั้งภายในระยะเวลาอันจำกัด การกำหนดเขตเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๓๕ จะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้โดยไม่เกิดปัญหาใด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า อาจอธิบายต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญว่าควรคงความตามร่างมาตรา ๓๕ ไว้เช่นนี้ก่อน หากต้องการให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดเขตเลือกตั้งเป็นอย่างไรแล้ว สามารถนำไปกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญมีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างมาตรา ๕๐ และร่างมาตรา ๕๑ หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า มีกรรมาธิการตั้งข้อสังเกตว่าร่างมาตรา ๕๐ และร่างมาตรา ๕๑ อาจมีเนื้อหาบางส่วนที่ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า กรรมาธิการบางคนมีความเห็นว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ว่าตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น จำเป็นต้องพิจารณาคำโต้แย้งหรือคำขอแก้ไขของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยว่าเป็นคำขอแก้ไขในหลักการหรือเป็นเพียงคำขอแก้ไขเพื่อให้มีเนื้อหาสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการวิสามัญอาจมีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างมาตรา ๕๐ (๕) และร่างมาตรา ๕๑ (๕) เนื่องจากร่างมาตรา ๕๐ (๕) กำหนดให้ใช้คะแนนเสียงสี่ในห้าของที่ประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการสรรหาในการมีมติเพื่อส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แต่ในร่างมาตรา ๕๑ (๕) กำหนดให้ใช้คะแนนเสียงสองในสามของกรรมการบริหารพรรคการเมืองเท่าที่มีอยู่ ในการมีมติเพื่อส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๕๐ (๕) เป็นการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการสรรหา จึงต้องใช้คะแนนเสียงสี่ในห้าของที่ประชุมร่วมกันเพื่อให้มีคะแนนเสียงจากคณะกรรมการสรรหาให้ความเห็นชอบด้วย แต่ในร่างมาตรา ๕๑ (๕) เป็นการประชุมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองฝ่ายเดียว จึงสามารถใช้คะแนนเสียงสองในสามของกรรมการบริหารพรรคการเมืองเท่าที่มีอยู่ได้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวิสามัญมีอำนาจพิจารณาแก้ไขร่างมาตรา ๕๑ (๕) โดยกำหนดให้ใช้คะแนนเสียงสี่ในห้าของกรรมการบริหารพรรคการเมืองเท่าที่มีอยู่ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า กรณีที่พรรคการเมืองไม่ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๕๐ หรือร่างมาตรา ๕๑ หรือดำเนินการไม่ครบถ้วน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอความเห็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจถอนชื่อผู้ที่ได้รับการสรรหาตามร่างมาตรา ๕๐ หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อตามร่างมาตรา ๕๑ ออกจากรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง เนื่องจากเมื่อพรรคการเมืองได้ส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วถือเป็นการเข้าสู่กระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจที่จะดูแลให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ดังนั้น เมื่อมีการกระทำใดที่ไม่สุจริตหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมมีอำนาจเข้าไปดำเนินการทางกฎหมายต่อไปได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า รัฐธรรมนูญกำหนดให้ถอนชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองได้เฉพาะกรณีที่ผู้สมัครตาย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อไม่เข้ากรณีดังกล่าวคณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมไม่มีอำนาจถอนชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นขั้นตอนภายในของพรรคการเมือง แต่หากหัวหน้าพรรคการเมืองได้ออกหนังสือรับรองการส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว ย่อมเข้าสู่กระบวนการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่จะดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ดังนั้น เมื่อมีการทุจริตในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองหรือดำเนินการไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีอำนาจถอนชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่ได้มาจากการคัดเลือกดังกล่าวได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่ไม่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งถอนชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองโดยอาศัยเหตุว่ามีการทุจริตในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองหรือมีการดำเนินการไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดว่าการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพราะการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นการดำเนินการก่อนเข้าสู่กระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีอำนาจถอนชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองได้ จึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะกล่าวโทษหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองว่ามีการ

ทูลจรีตในขั้นตอนการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้มีการส่งเรื่องให้ศาลวินิจัยชี้ขาดและลงโทษจำคุกหรือเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้กระทำความผิดต่อไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่่า บทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๑๓๘ ที่คณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาแล้วยังคงหลักการเดิมที่ให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง หากพรรคการเมืองได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไว้แล้วในจังหวัดนั้น ส่วนความในร่างมาตรา ๑๓๘ วรรคสองและวรรคสาม ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ไม่ใช่การกำหนดหลักการใหม่ แต่เป็นเรื่องที่พรรคการเมืองสามารถบริหารจัดการเป็นการภายใน โดยกำหนดรายละเอียดการดำเนินการไว้ในข้อบังคับพรรคการเมืองได้

ประธานกรรมการกล่าวว่่า หากที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญจะแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๘ ก็ไม่ขัดข้อง เพราะกลไกที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแก้ไขปรับปรุงและกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองได้อยู่แล้ว

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่่า ความไม่ชัดเจนว่าการดำเนินการเรื่องใดเป็นการดำเนินการในกระบวนการเลือกตั้ง หรือเป็นเรื่องภายในของพรรคการเมือง อาจเป็นประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวอ้างใช้เป็นเหตุในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้วินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่่า ในรัฐธรรมนูญไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดชัดเจนว่าเรื่องใดเป็นการดำเนินการในกระบวนการเลือกตั้ง หรือเป็นเรื่องภายในของพรรคการเมือง รัฐธรรมนูญกำหนดแต่เพียงว่าบุคคลที่จะสมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามในเรื่องใด หากนำเรื่องการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองมาอยู่ในกระบวนการเลือกตั้ง อาจเป็นการบัญญัติกฎหมายที่เกินไปจากขอบเขตที่รัฐธรรมนูญกำหนดได้

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะอาศัยบทบัญญัติในมาตราใดของรัฐธรรมนูญในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่่า หากการดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนดเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ หรือมาตรา ๒๑๓

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่่า การยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ต้องเป็นกรณีที่บุคคลถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ซึ่งการดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนด ไม่ได้กระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ต้องรักษาการให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธานกรรมการกล่าวว่่า ต้องติดตามว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองมีบทบัญญัติบางประการที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น คณะกรรมการมอบอำนาจให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญทั้งห้าคนมีดุลพินิจในการให้ความเห็นชอบหรือยืนยันหลักการตามเจตนารมณ์ของ

รัฐธรรมนูญกรณีมีข้อเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. และให้นำผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญมารายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อไป

จากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงประธาน กรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

(๑) กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม

(๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค

(๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น

(๕) ทูตหมุนเวียน

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม

(๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)

(๘) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มี กฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ

“หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหาร ส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ทูตหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นายกรัฐมนตรีรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“ผู้รับตรวจ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติ ราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

“ตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่า ตรวจสอบบัญชี ตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ ตรวจสอบการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์ นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบ รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่นที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ตรวจสอบ” หมายความว่า ตรวจเงินแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ บุคคล คณะบุคคล หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ และให้หมายความรวมถึงบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าวว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขชื่อสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็น “สำนักงาน ~~คชช~~ การตรวจเงินแผ่นดิน” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินให้ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา และนายสมชัย ฤชุพันธุ์ กรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการคลังพิจารณา ในการนี้ ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา และนายสมชัย ฤชุพันธุ์ กรรมการกฤษฎีกา ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การที่ (๗) กำหนดความหมายไว้เช่นนี้ จะรวมไปถึงสภาอากาศไทย มูลนิธิ สมาคม องค์กรเอกชนที่จะได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยงานของรัฐด้วย ซึ่งจะทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการเงินและตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานดังกล่าว จนอาจกระทบต่อความเป็นหน่วยงานภาคเอกชนขององค์กร มูลนิธิ หรือสมาคมเหล่านั้นได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเคยชี้แจงว่า ตามหลักการทั่วไปเมื่อเงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดินถูกเบิกจ่ายหรือโอนให้กับหน่วยงานใด สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินย่อมสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ทั้งสิ้น ดังนั้น หากแก้ไขความใน (๗) เป็นดังนี้ “หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เป็นของแผ่นดิน” จะเหมาะสมหรือไม่

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ตั้งข้อสังเกตว่า การเพิ่มถ้อยคำว่า “เฉพาะส่วนที่เป็นของแผ่นดิน” จะทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถเข้าไปตรวจสอบบัญชีของมูลนิธิ หรือสมาคมที่เป็นหน่วยงานภาคเอกชนได้หรือไม่

ประธานกรรมการแก้ไขความใน (๗) เป็นดังนี้ “หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการดังกล่าว”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า กฎหมายบางฉบับกำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้กับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งการกำหนดลักษณะดังกล่าวจะอยู่ในความหมายของหน่วยรับตรวจตามความใน (๗) หรือไม่

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ความใน (๗) หมายถึงกรณีที่หน่วยงานได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ซึ่งในกรณีของหน่วยงานเฉพาะที่มีกฎหมายกำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดสรร

เงินอุดหนุนให้ ไม่ถือเป็นหน่วยรับตรวจตามบทนิยามใน (๗) เนื่องจากไม่ใช่การรับเงินอีกทอดหนึ่งจากหน่วยรับตรวจ แต่เป็นการรับเงินงบประมาณแผ่นดินมาจากสำนักงบประมาณโดยตรง ซึ่งสำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดิน แต่ไม่ใช่เจ้าของเงินงบประมาณแผ่นดิน นอกจากนี้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๙ ได้กำหนดว่า ในกรณีหน่วยรับตรวจใดเป็นหน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุน การตรวจสอบการเงินแผ่นดินให้กระทำได้เฉพาะการตรวจสอบว่าการรับจ่ายและการใช้เงินอุดหนุนหรือเงินหรือทรัพย์สินลงทุนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยวิธีการตรวจสอบนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกับมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

นางสาวอัจฉนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า หลักการตามมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จะอยู่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. หมวด ๖ หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ ตั้งแต่ร่างมาตรา ๘๕ เป็นต้นไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. หมวด ๖ หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ ตั้งแต่ร่างมาตรา ๘๕ เป็นต้นไป เป็นเรื่องกระบวนการตรวจสอบเงินแผ่นดิน ไม่ใช่บทบัญญัติเกี่ยวกับขอบเขตของการตรวจเงินแผ่นดิน

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เดิมกำหนดขอบเขตของการตรวจเงินแผ่นดินไว้ในมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นหมวดที่ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แต่หลักการที่ถูกต้องต้องบัญญัติเรื่องขอบเขตของการตรวจเงินแผ่นดินไว้ในเรื่องหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้นำหลักการตามมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติไว้ในหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ในร่างมาตรา ๕๓ และร่างมาตรา ๕๔

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า บทนิยามใน (๗) ต้องบัญญัติให้ชัดเจน เนื่องจากการตรวจสอบหน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยรับตรวจมีประเด็นต้องพิจารณาหลายประการ ซึ่งเมื่อหน่วยงานได้รับเงินอุดหนุนไปแล้วจะถูกนำไปรวมเป็นรายได้ของหน่วยงาน ทำให้การตรวจสอบเงินอุดหนุนกระทำได้ยาก ดังนั้น มาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดว่านอกจากการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์ปกติแล้วยังมีการกำหนดรายละเอียดของการตรวจสอบเงินอุดหนุนไว้โดยเฉพาะด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ในร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

- (๑) กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม
- (๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค
- (๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น
- (๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น

(๕) ทุนหมุนเวียน

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) หน่วยงานที่รัฐมิได้จัดตั้งขึ้นแต่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการดังกล่าว

(๘) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ”

“มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๒) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

(๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)

(๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่”

นางสาวอัลลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน สอบถามว่า หากหน่วยงานหนึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติซึ่งต้องผ่านการพิจารณาของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ จะถือเป็นหน่วยงานที่รัฐจัดตั้งขึ้นหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากหน่วยงานใดจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ถือเป็นหน่วยงานที่รัฐจัดตั้งขึ้น เช่น สภากาชาดไทยซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ก็ไม่ใช่หน่วยงานตามความใน (๗) อย่างไรก็ตาม สภากาชาดไทยอาจถือเป็นหน่วยรับตรวจตามความใน (๘) กล่าวคือ เป็นหน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้ มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า ความใน (๗) หากแก้ไขเป็นดังนี้ “หน่วยงานที่รัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการดังกล่าว” จะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากใช้ถ้อยคำว่า “หน่วยงานที่รัฐมิได้เป็นเจ้าของ” จะหมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นอีกจำนวนมาก ซึ่งอาจรวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนด้วย

นางสาวอัลลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าวว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขนิยามคำว่า “ตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่า การตรวจสอบบัญชี การตรวจสอบจัดเก็บรายได้ ตรวจการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ ...” เนื่องจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ในการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา เสนอแก้ไขนิยามคำว่า “ตรวจเงินแผ่นดิน” เป็นดังนี้ ““ตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่า การตรวจสอบบัญชีการเงินของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งรวมถึงการจัดเก็บรายได้ ตรวจการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครอง

หรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็น ๗๕๖ ของกระทรวงมหาดไทยต่อรายงานการเงินนั้น และการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า หน่วยงานภาคเอกชนจะแยกสำนักงานการเงินออกจากสำนักงานบัญชี ซึ่งรายการทางบัญชีจะเป็นรายงานสถานการณ์ทางการเงินขององค์กรธุรกิจทั้งหมด ดังนั้น หากบัญญัติให้การตรวจเงินแผ่นดิน หมายถึงการตรวจสอบบัญชีและการเงินของหน่วยรับตรวจจะครอบคลุมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดของหน่วยรับตรวจ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา ให้เหตุผลว่า “การเงิน” หมายความรวมถึง “การบัญชี” อยู่แล้ว

นางสาวอัสจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าวว่า ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา เสนอให้ตัดนิยามคำว่า “ตรวจสอบ” ออก เพราะเป็นคำกริยา แต่อาจกำหนดความหมายเป็น “การตรวจเงินแผ่นดิน” ซึ่งเป็นคำนาม และใช้ในความหมายทั่วไปแทน

ประธานกรรมการสอบถามว่า คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” สามารถใช้บังคับในบทบัญญัติส่วนใดได้บ้าง

นางสาวอัสจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ไม่มีบทบัญญัติใดที่ใช้นิยามความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” อย่างไรก็ตาม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอให้ใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างมาตรา ๘๗ เพื่อให้ครอบคลุมการกระทำผิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ทุจริตหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อพิจารณาถึงร่างมาตรา ๘๗ แล้ว ให้กลับมาพิจารณานิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” อีกครั้งหนึ่ง

นางสาวอัสจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าวว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่านิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่” ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่อื่น เช่น พนักงานสมทบ พนักงานตามสัญญาจ้าง ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับข้าราชการ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคชฉยทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

(๑) กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม

(๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค

(๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น

(๕) ทุณหมนเวียน

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) หน่วยงานที่รัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการดังกล่าว

(๘) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ

“หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ทุณหมนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุณหมนเวียน เงินทุณหมนเวียน เงินทุณหมนเวียนทุณหมนเวียน หรือทุณหมนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุณหมนเวียนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“ผู้รับตรวจ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

“ตรวจเงินแผ่นดิน หมายความว่า ตรวจสอบบัญชีการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึงตรวจการจัดเก็บรายได้ ตรวจการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ตรวจสอบ” หมายความว่า ตรวจเงินแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ บุคคล คณะบุคคล หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ และให้หมายความรวมถึงบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการของสำนักงานคชฉยทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน

๒. แก้ไขร่างมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๒) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

(๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)

(๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่”

มาตรา ๑๒

“มาตรา ๑๒ ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องกระทำโดยสุภาพ และต้องให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอแก้ไขถ้อยคำเป็นดังนี้ “ในการตรวจสอบ **เจ้าหน้าที่ต้องกระทำโดยสุภาพ และต้องให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริง** เกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน” เนื่องจาก ๑) อาจทำให้เข้าใจได้ว่าที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจเงินแผ่นดินอย่างไม่สุภาพเหมาะสม ๒) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจมีโอกาสที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ อาจมีประเด็นว่าแค่ไหนถือว่าเพียงพอ และอาจเป็นช่องทางในการประวิงเวลาการตรวจสอบทำให้เกิดความล่าช้าได้ และ ๓) การเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ได้รับการร้องเรียนอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อ การตรวจสอบ

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้ “ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องกระทำโดยสุภาพ และต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยรับตรวจมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน” เนื่องจากนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่” หมายถึง ข้าราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แต่กรณีที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยรับตรวจมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอ

นายธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า ควรแก้ไขร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้ “ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องกระทำโดยสุภาพ และต้องให้ **เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ** มีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้ “ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้อง **กระทำโดยสุภาพ และต้องให้โอกาส**เจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยรับตรวจ**มีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริง** เกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน”

นายธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ของหน่วยรับตรวจมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบ เนื่องจากหากไม่ทราบว่าตนจะถูกตรวจสอบในเรื่องใด ย่อมไม่อาจชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในบางกรณีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปตรวจสอบหน่วยรับตรวจโดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ดังนั้น การให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยรับตรวจได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพออาจกระทำไม่ได้

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ควรใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องพัฒนาบุคลากรของตนให้สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การตรวจเงินแผ่นดินเป็นการตรวจสอบว่ามีการใช้จ่ายเงินแผ่นดินโดยทุจริตหรือไม่ หากกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขไว้มาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่อย่างมีอาชีวะตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า รายละเอียดของหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินได้บัญญัติไว้แล้วในร่างมาตรา ๓๐ นอกจากนี้ ในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ควรกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องจัดทำหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินให้แล้วเสร็จภายในกึ่งวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้ “ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้อง **ทราบข้อเท็จจริงโดยสุภาพ** ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และ **ต้อง** ให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยรับตรวจ **มีข้อเท็จจริงที่ได้ทราบข้อเท็จจริงที่ขอทราบเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน**”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้อง **ทราบข้อเท็จจริงโดยสุภาพ** ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และ **ต้อง** ให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยรับตรวจ **มีข้อเท็จจริงที่ได้ทราบข้อเท็จจริงที่ขอทราบเรื่องที่จะถูกตรวจสอบอย่างเพียงพอและชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน**”

มาตรา ๑๓

“มาตรา ๑๓ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้

“ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับตรวจสอบเงินแผ่นดิน กฎหมาย ทักษะบัญชี ทักษะตรวจสอบภายใน ทักษะเงินคลัง และตำแหน่งที่ขึ้นประโยชน์ต่อตรวจสอบเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เหมาะสมในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวนสองคน

(๒) เป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย จำนวนสองคน

(๓) เป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน จำนวนสองคน

(๔) เป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการเงินการคลัง หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์แก่งานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวนหนึ่งคน”

และเสนอเพิ่มความในวรรคสาม ดังนี้

“และบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือเทียบเท่า

(๒) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๓) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีหรือวิชาชีพบัญชีมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานของรัฐ

(๔) เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นของธุรกิจที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงร่างมาตรา ๑๓ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

“มาตรา ๑๔ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอเพิ่มคุณสมบัติของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินโดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะ ที่เป็นคุณสมบัติที่สูงกว่าหรือเทียบเท่าหัวหน้าส่วนราชการของหน่วยรับตรวจ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรร่างมาตรา ๑๔ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

“มาตรา ๑๕ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ตติยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้ผิดคดีการร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการศึกษา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการศึกษา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอเพิ่มความเป็น (๒๕) ดังนี้

“(๒๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึง ๑๐ ปี นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการศึกษา แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ” เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่รัฐธรรมนูญบัญญัติในมาตรา ๑๐๑ (๒) ประกอบมาตรา ๙๘ (๗)

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรร่างมาตรา ๑๕ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

“มาตรา ๑๖ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต มีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และไม่มีพฤติการณ์ฟักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของ

พรรคการเมืองใด ๆ และผู้จะได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มิไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ และมาตรา ๑๘ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๙ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อสังเกตเกี่ยวกับถ้อยคำในวรรคสามที่กำหนดว่า “และมีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” นั้น ในทางปฏิบัติหากไม่ใช่บุคคลที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ก็คงหาผู้มีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ยาก ทั้งระยะเวลาในการทำหน้าที่ยังมีระยะเวลานาน อาจเป็นอุปสรรคต่อการหาผู้สมัครใจมาทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหา อย่างไรก็ตาม ความในวรรคสามของร่างมาตรานี้ คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินได้ปรับบทบัญญัติในส่วนกระบวนการสรรหากรรมการสรรหาให้มีลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

“มาตรา ๑๗ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และไม่มีพฤติกรรมผิดใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมืองใด ๆ รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการ

สรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วยแต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ความในวรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินได้ปรับบทบัญญัติโดยเพิ่มความว่า “และไม่มีพฤติการณ์ฉีกใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อำนาจของพรรคการเมืองใด ๆ” เพื่อให้มีลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก และให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้ คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินได้ปรับบทบัญญัติโดยเพิ่มความว่า “และให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย” เพื่อให้มีลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒) และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

(๕) ส่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีมีความจำเป็น ให้องค์กรอิสระมีอำนาจจำคุกบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่ว่าจะหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ นั้น บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใด

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ บัญญัติว่า “ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการ จะขอให้สำนักงานเจ้าพนักงานสอบสวนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่ว่าจะหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ไว้ให้ชัดเจน”

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการร่างบทบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๒๗/๑ โดยบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างมาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบร่างมาตรา ๒๗ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. มอบหมายให้คณะกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการร่างบทบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๒๗/๑ โดยบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างมาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้นตามมาตรา ๒๗ (๒) ต้องสอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล และให้ใช้ได้จนกว่าคณะกรรมการจะมีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่การ

แก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องมีระยะเวลาให้หน่วยรับตรวจเพียงพอที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่

หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานหรือยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของทางราชการ จะแจ้งให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า มีผู้เสนอความเห็นต่อร่างมาตรา ๒๙ ดังนี้

๑. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอให้ตัดความในวรรคสามออก เนื่องจากการให้หน่วยรับตรวจสามารถเสนอปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อาจขัดกับหลักการมาตรฐานสากลและอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานตรวจสอบและการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเป็นเรื่องที่ใช้บังคับภายในสำนักงาน

๒. ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา ตั้งข้อสังเกตว่ามาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นมาตรฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใช้เป็นหลักในการตรวจสอบการปฏิบัติงานการเงินและรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจ หน่วยรับตรวจไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงไม่จำเป็นต้องมีความในวรรคหนึ่งตอนท้ายและวรรคสาม ส่วนความในวรรคสองควรกำหนดเพิ่มเติมให้เผยแพร่มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินให้หน่วยรับตรวจทราบด้วย เพื่อให้สามารถประเมินว่าผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติงานตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานหรือยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของทางราชการ จะแจ้งให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาหรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์มาตรฐานหรือกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของทางราชการดังกล่าวตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้”

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า แนวทางปฏิบัติของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่มีระบบฐานข้อมูลที่เป็นการรวบรวมคำวินิจฉัยการตรวจเงินแผ่นดินของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แบ่งโครงสร้างองค์กรภายในออกเป็นสำนักตรวจสอบพิเศษสิบห้าภาค จึงทำให้คำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ในบางเรื่องแม้จะมีข้อเท็จจริงในการตรวจสอบอย่างเดียวกันแต่ผลของคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่กลับมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ควรเพิ่มบทบัญญัติที่เป็นมาตรการบังคับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดินว่าการตรวจเงินแผ่นดินเรื่องใดที่มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างเดียวกัน คำวินิจฉัยก็จะต้องมีลักษณะเดียวกันด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยหน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้กำหนดหลักการให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่รวบรวมคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อนำไปใช้ในการวางหลักเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติงานหรือการมีคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ หากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

แนวทางการปฏิบัติงาน หรือการทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบเป็นการทั่วไป

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า บทบัญญัติในวรรคสอง ควรกำหนดให้มีการเผยแพร่หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคหนึ่งให้หน่วยรับตรวจทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจและประชาชนทราบเป็นการทั่วไป” และเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่งตามประเด็นข้อสังเกตของศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา โดยความที่แก้ไขเป็นดังนี้ “หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้นตามมาตรา ๒๗ (๒) ต้องสอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล และให้ใช้ได้จนกว่าคณะกรรมการจะมีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ถ้าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของหน่วยรับตรวจต้องมีระยะเวลาให้หน่วยรับตรวจเพียงพอที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้นตามมาตรา ๒๗ (๒) ต้องสอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล และให้ใช้ได้จนกว่าคณะกรรมการจะมีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ถ้าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของหน่วยรับตรวจต้องมีระยะเวลาให้หน่วยรับตรวจเพียงพอที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่

หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจและประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานหรือยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของทางราชการ จะแจ้งให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาหรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์มาตรฐานหรือกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของทางราชการดังกล่าวตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้”

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๗ (๒) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) วิธีการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละด้าน
- (๒) ความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๓) ระยะเวลาในการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๔) วิธีปฏิบัติในการเข้าตรวจ
- (๕) วิธีการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาแก่หน่วยรับตรวจ
- (๖) วิธีการเปิดโอกาสให้หน่วยรับตรวจชี้แจง
- (๗) วิธีการรายงาน การแจ้ง และการเผยแพร่ผลการตรวจ”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอตัดร่างมาตรา ๓๐ ออกทั้งมาตรา โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ไม่ควรกำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์มาตรฐานไว้ในกฎหมาย แต่ควรนำไปกำหนดไว้ในระเบียบภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากเป็นวิธีการซึ่งเป็นเทคนิคทางวิชาชีพ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงร่างมาตรา ๓๐ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกข้อบังคับ ประกาศ หรือ ระเบียบ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกำกับการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๗ (๓)

(๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยผู้ประเมินอิสระ

(๓) การจัดเก็บค่าสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน

(๔) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการดำเนินงานของผู้ว่าการหรือสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การออกระเบียบตาม (๑) จะกำหนดให้ผู้ว่าการต้องจัดทำรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดินโดยสรุปเป็นรายไตรมาสก็ได้ แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดต้องไม่มีผลให้การทำงานของผู้ว่าการขาดความเป็นอิสระ หรือทำให้คณะกรรมการมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการตรวจเงินแผ่นดินของผู้ว่าการ

การเรียกเก็บค่าสอบบัญชีตาม (๓) ให้เรียกเก็บได้เฉพาะหน่วยรับตรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร หรือหน่วยรับตรวจที่มีได้ใช้เงินงบประมาณในการดำเนินการ”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า มีผู้เสนอความเห็นต่อร่างมาตรา ๓๒ ดังนี้

๑. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอเพิ่มหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการควบคุมภายในและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน และการแต่งตั้งคณะกรรมการวินัยการเงินการคลังของรัฐ หรือคณะกรรมการอื่น อนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอตัด (๒) ออก เนื่องจากเห็นว่าตามรัฐธรรมนูญบัญญัติให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นหลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวจึงอาจขัดต่อความเป็นอิสระและนำไปสู่การถอดถอนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้พ้นจากตำแหน่งได้ และเสนอตัดความในวรรคสองออก เนื่องจากการกำหนดให้เรียกเก็บค่าสอบบัญชีเฉพาะหน่วยรับตรวจตามที่กำหนด จะทำให้จัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายประจำที่มีอยู่

นายนิติพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. สอบถามว่า ความว่า “ผู้ประเมินอิสระ” ในวรรคหนึ่ง (๒) หมายถึงคณะผู้ตรวจสอบที่แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ในกรมบัญชีกลางโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับการตรวจสอบตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๗๓ และร่างมาตรา ๗๔ ใช่หรือไม่ และองค์กรใดเป็นผู้แต่งตั้งผู้ประเมินอิสระ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “ผู้ประเมินอิสระ” ในวรรคหนึ่ง (๒) ไม่ใช่คณะผู้ตรวจสอบที่แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ในกรมบัญชีกลางโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับการตรวจสอบ แต่เป็นคณะบุคคลอีกคณะหนึ่งที่ทำหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนการแต่งตั้งผู้ประเมินอิสระนั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “การเรียกเก็บค่าสอบบัญชีตาม (๓) ให้จะเรียกเก็บจากส่วนราชการไม่ได้ เฉพาะหน่วยรับตรวจสอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร หรือหน่วยรับตรวจสอบที่ไม่ได้ใช้เงินงบประมาณในทางดีในทาง”

นายนิติพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. สอบถามว่า หน่วยงานของรัฐที่ไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการและไม่มีรายได้อื่นนอกจากงบประมาณแผ่นดิน จะอยู่ในบังคับบทบัญญัติในวรรคสามที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีหน่วยงานของรัฐที่ไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการและไม่มีรายได้อื่นนอกจากงบประมาณแผ่นดิน หน่วยงานของรัฐนั้นต้องเสนอตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นายนิติพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า การกำหนดเรียกเก็บค่าสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ควรกำหนดให้เรียกเก็บจากหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร จะเหมาะสมกว่า และควรกำหนดหลักการเพิ่มเติมว่าการตรวจสอบบัญชีควรมีมาตรฐานเดียวกับการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอิสระ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดหลักการในเรื่องมาตรฐานการสอบบัญชีของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าจะต้องมีมาตรฐานเดียวกับผู้สอบบัญชีอิสระ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอิสระ ไม่มีกฎหมายบังคับให้ผู้สอบบัญชีอิสระจะต้องรับผิดชอบต่อการตรวจสอบบัญชีแต่อย่างใด

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ความในวรรคสามที่แก้ไขเพิ่มเติม ครอบคลุมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “การเรียกเก็บค่าสอบบัญชีตาม (๓) ให้จะเรียกเก็บจากส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ เฉพาะหน่วยรับตรวจสอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร หรือหน่วยรับตรวจสอบที่ไม่ได้ใช้เงินงบประมาณในทางดีในทาง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกข้อบังคับประกาศ หรือ ระเบียบ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การกำกับ การตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๗ (๓)
 (๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยผู้ประเมินอิสระ
 (๓) การจัดเก็บค่าสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน
 (๔) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการดำเนินงานของผู้ว่าการหรือสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การออกระเบียบตาม (๑) จะกำหนดให้ผู้ว่าการต้องจัดทำรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดินโดยสรุปเป็นรายไตรมาสก็ได้ แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดต้องไม่มีผลให้การทำงานของผู้ว่าการขาดความเป็นอิสระ หรือทำให้คณะกรรมการมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการตรวจเงินแผ่นดินของผู้ว่าการ

การเรียกเก็บค่าสอบบัญชีตาม (๓) ให้จะเรียกเก็บจากส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้ ~~เฉพาะหน่วยรับตรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร หรือหน่วยรับตรวจที่ไม่ได้ใช้เงินงบประมาณในงวดที่เห็นตรวจ~~

มาตรา ๓๓

“มาตรา ๓๓ ในการกำกับ การตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๗ (๓) ถ้าความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าการตรวจสอบไม่เป็นไปตามนโยบายตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ว่าการรับไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข หรือปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

ก่อนสั่งการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องนำคำชี้แจงและความเห็นของผู้ว่าการมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัยด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลลญา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอเพิ่มบทบัญญัติโดยให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการสุ่มตรวจรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ดำเนินการเสร็จแล้ว เพื่อนำมาพิจารณาว่าได้ดำเนินการไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดหรือไม่ รวมถึงตรวจสอบว่าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นหรือไม่ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการสุ่มตรวจให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรร่างมาตรา ๓๓ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖

“มาตรา ๓๖ ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าผู้ว่าการดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ให้หน่วยรับตรวจมีสิทธิยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอให้ตัดร่างมาตรา ๓๖ ออก เนื่องจากขัดต่อหลักการตรวจสอบตามมาตรฐานสากล และขัดกับหลักความเป็นอิสระและเป็นกลาง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด” และสอบถามว่า เหตุใดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นว่าหลักการที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ขัดต่อหลักความเป็นอิสระต่อการปฏิบัติหน้าที่

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หลักการในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้น จะต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานในเรื่องความรับผิดชอบ ต่อผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วย มิใช่เป็นอิสระอย่างเด็ดขาดจะปฏิบัติหน้าที่อย่างไรก็ได้

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ เป็นการบัญญัติหลักการเพื่อให้หน่วยรับตรวจมีสิทธิยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนั้น จะเหมาะสมหรือไม่ที่จะกำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการยื่นคำร้องเพื่อขอให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการตรวจสอบ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าผู้ว่าการ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หน่วยรับตรวจมีสิทธิยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๖ ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าผู้ว่าการ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หน่วยรับตรวจมีสิทธิยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๓

“มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือเพื่อคัดเลือกให้ได้บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญ และความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ

ในการคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาถึงความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดินเป็นสำคัญ เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการ

หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัสลญา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า มีผู้เสนอความเห็นต่อร่างมาตรา ๔๓ ดังนี้

๑. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อสังเกตว่าร่างมาตรา ๔๓ เป็นการเอื้อประโยชน์ในการสรรหาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้กับข้าราชการที่เคยปฏิบัติงานในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมากกว่าบุคคลทั่วไป ทั้งมีลักษณะเป็นการแทรกแซงหรือชี้นำการดำเนินการคัดสรรของคณะกรรมการที่ทำหน้าที่สรรหาจนอาจก่อปัญหาความไม่เป็นธรรมในการสรรหาผู้ที่สมควรจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือเพื่อคัดเลือกให้ได้บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญและความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ และเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือเทียบเท่า” เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับองค์กรอิสระอื่น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงร่างมาตรา ๔๓ ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๐

“มาตรา ๕๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เนื่องจากจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดและเมื่อคณะกรรมการสั่งให้แก้ไขแล้วไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่

(๕) ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๖) ไม่สามารถทำงานได้เต็มเวลา”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า มีผู้เสนอความเห็นต่อร่างมาตรา ๕๐ ดังนี้

๑. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอว่าควรเพิ่มเงื่อนไขการพ้นจากตำแหน่งของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีที่ไม่ผ่านการประเมินตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามร่างมาตรา ๓๒ (๒)

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) เป็นดังนี้ “(๔) คณะกรรมการมีมติเป็นเอกฉันท์ให้พ้นจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของบรรดามติทั้งหมดที่มีอยู่ เนื่องจากจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดและเมื่อคณะกรรมการสั่งให้แก้ไขแล้วไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ และวุฒิสภามีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของวุฒิสภา” เพื่อให้เป็นหลักการเดียวกับการแต่งตั้งที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา นอกจากนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจในทางไม่ชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงควรให้มีมติเป็นเอกฉันท์

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความว่า “หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่” ใน (๔) มีความหมายกว้างเกินไปหรือไม่

นายอิติพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. สอบถามว่า ความว่า “หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย” ใน (๔) มีความหมายครอบคลุมการกระทำหรือมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไปนั่งวิปัสสนา หรือปฏิบัติธรรมในเวลาราชการ กรณีเช่นนี้ไม่ถือว่าผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีพฤติกรรมที่มีลักษณะประพฤติเสื่อมเสีย แต่ถือว่าเป็นการกระทำหรือมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า กรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีพฤติกรรมที่มีลักษณะประพฤติตนไม่เหมาะสม หรือประพฤติตนเสื่อมเสีย ย่อมถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีบทบัญญัติรองรับกระบวนการดำเนินการเพื่อยื่นต่อศาลฎีกาหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า มาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญบัญญัติรองรับไว้แล้วว่า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนข้อเท็จจริง และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามที่ได้สวนให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มิได้บัญญัติกระบวนการรองรับไว้ ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) เป็นดังนี้ “(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เนื่องจากจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดและเมื่อคณะกรรมการสั่งให้แก้ไขแล้วไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร หรือมีตัวบทประพจน์ที่เสี่ยงเสีย หรือมีตัวบทประพจน์หรือมีคุณสมบัติที่ไม่งมงายสงต่อตัวบทปฏิบัติหน้าที่จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทางราชการ”

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน สอบถามว่า บทบัญญัติใน (๕) การพ้นจากตำแหน่งของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงนั้น ใน (๓) ของร่างมาตรานี้ได้บัญญัติไว้แล้วว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุขาดคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ ซึ่งในประเด็นนี้ คณะอนุกรรมการได้ตรวจสอบลักษณะต้องห้ามของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๕ (๑๖) ว่า “เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง” ดังนั้น จำเป็นต้องบัญญัติ (๕) ในร่างมาตรานี้อีกหรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๕ (๑๖) ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับที่บัญญัติใน (๕) ของร่างมาตรานี้อีกหรือไม่

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๕ (๑๖) ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับที่บัญญัติใน (๕) ของร่างมาตรานี้แล้ว

นายอิติพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า ในร่างมาตรา ๑๕ (๑๖) เป็นการกำหนดคุณสมบัติก่อนที่จะเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หากผู้นั้นมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ ย่อมไม่สามารถได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ ซึ่งหลักการดังกล่าวนำมาใช้กับการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินด้วย ซึ่งแตกต่างจากหลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๕๐ ที่เป็นการกำหนดลักษณะต้องห้ามภายหลังจากที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ดังนั้น ควรคงบทบัญญัติ (๕) ของร่างมาตรานี้ไว้

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในร่างมาตรา ๑๕ (๑๖) ใช้คำว่า “เคยพ้นจากตำแหน่ง” ซึ่งแตกต่างจากที่บัญญัติใน (๕) ของร่างมาตรานี้ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้นั้นเคยต้องคำพิพากษาของศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ากระทำความผิด

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ในร่างมาตรา ๒๓ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้บัญญัติไว้เช่นเดียวกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า แม้ในร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๕๐ จะมีได้บัญญัติให้กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงก็ตาม แต่กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินก็ต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๕) เป็นดังนี้ “(๕) ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า เป็นผู้ที่มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงก็ตาม พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง” และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินปรับปรุงบทบัญญัติในร่างมาตรา ๒๓ ลักษณะเดียวกับที่บัญญัติใน (๕) ของร่างมาตรานี้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เนื่องจากจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหรือหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดและเมื่อคณะกรรมการสั่งให้แก้ไขแล้วไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร หรือมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงต่อทางราชการ

(๕) ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่า เป็นผู้ที่มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๖) ไม่สามารถทำงานได้เต็มเวลา”

๒. มอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินปรับปรุงบทบัญญัติในร่างมาตรา ๒๓ ลักษณะเดียวกับที่บัญญัติใน (๕) ของร่างมาตรานี้

มาตรา ๕๔

“มาตรา ๕๔ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

(๒) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(๓) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(๔) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่างๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม (๒) (๓) และ (๔) รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เป็นดังนี้ “(๑) กำหนดแผนการตรวจสอบสอบเงินแผ่นดินประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรนำหลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๕๕ มาบัญญัติไว้ในร่างมาตรานี้ ดังนั้น เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ของร่างมาตรานี้ ดังนี้ “การกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๕๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๔ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

(๒) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(๓) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(๔) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่างๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม (๒) (๓) และ (๔) รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิได้กำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

การกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๕๕

“มาตรา ๕๕ การกำหนดแผนการตรวจสอบตามมาตรา ๕๔ (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องประกอบด้วยวิธีการ ขอบเขต ระยะเวลาที่จะตรวจสอบ แนวการตรวจสอบ และการเสนอรายงานการตรวจสอบ”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า มีผู้เสนอความเห็นต่อร่างมาตรา ๕๕ ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์พนัส สิมะเสถียร กรรมการกฤษฎีกา เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรานี้เป็นดังนี้ “การกำหนดแผนการตรวจสอบเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๔ (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องประกอบด้วยวิธีการ ขอบเขต ระยะเวลาที่จะตรวจสอบ แนวการตรวจสอบ และการเสนอรายงานการตรวจสอบ”

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขถ้อยคำ โดยตัด “เรื่องที่จะตรวจสอบ” และ “ระยะเวลาและห้วงเวลาที่จะตรวจสอบ” ออก เนื่องจากไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบเชิงรุกและการตรวจสอบเชิงป้องกัน ซึ่งไม่อาจวางแผนการตรวจสอบในเรื่องดังกล่าวไว้ก่อนได้ โดยเฉพาะการกำหนดชื่อเรื่องที่จะตรวจสอบ ระยะเวลา และห้วงเวลาที่จะตรวจสอบ

ประธานกรรมการกล่าวว่า สืบเนื่องจากการพิจารณาร่างมาตรา ๕๔ ที่ประชุมเห็นควรให้นำหลักการที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ไปบัญญัติเป็นวรรคสองของร่างมาตรา ๕๔ ดังนั้น เสนอให้ตัดความในร่างมาตรานี้ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๕๕ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๕๗

“มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้สาธารณชนทราบ จนกว่าจะได้ข้อยุติเกี่ยวกับการตรวจสอบนั้นแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัลจนา ฟิงเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแก้ไขความในร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้ “ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้สาธารณชนทราบ จนกว่าจะได้ข้อยุติเกี่ยวกับการตรวจสอบนั้นแล้ว เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากประธานกรรมการหรือผู้ว่าการ” เพื่อให้การตรวจสอบเชิงป้องกันเกิดประสิทธิภาพ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า กรณีที่จะได้รับยกเว้นการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้สาธารณชนทราบ ควรกำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีมติยกเว้น มิใช่ให้เป็นอำนาจของประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า กรณีที่จะได้รับยกเว้นการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้สาธารณชนทราบ ควรกำหนดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

ประธานกรรมการมอบหมายให้นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ดำเนินการปรับปรุงบทบัญญัติแล้วนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๗

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์